

NFBIB - publikasjoner

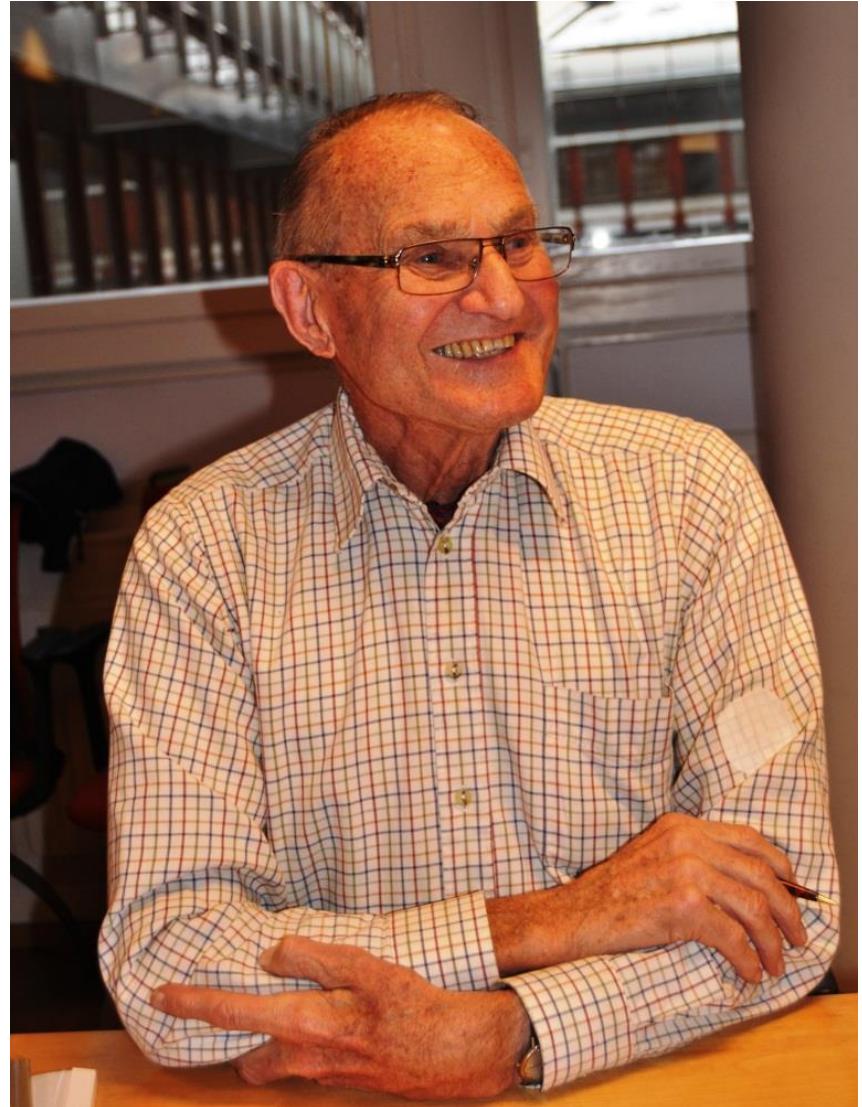
[NFBIB – Norsk forum for bedre innemiljø for barn \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](https://www.bedreinnemiljoforbarn.no)

<https://www.bedreinnemiljoforbarn.no/>

In Memoriam

Professor Emeritus
Dr Med Kjell Aas,
(22.12.24 – 21.10.16)
tidligere leder av
Voksenstoppen
institutt for barn med
astma og allergi,
startet NFBIB i 1996.

[NFBIB – Norsk forum for bedre innemiljø for barn \(bedreinnemilioforbarn.no\)](https://www.bedreinnemilioforbarn.no)

<https://www.bedreinnemilioforbarn.no/>

NFBIB

Hjem Nyheter og aktuelt Publikasjoner Om NFBIB Vår historie Kontakt oss

Kontaktpersoner: Kai Gustavsen og Finn Levy

Barneombodet/NFBIB. Barnas arbeidsmiljø - ...austafor sol og vestafor måne...

Barnas arbeidsmiljø

...austafor sol og
vestafor måne...

Ein rapport frå Barneombodet om miljøet i
barnehagar og skular 1998

- En rapport fra Barneombudet om miljøet i barnehager og skoler (1998).
- Brev sendt til alle kommuner vedrørende oppfølging av barnas arbeidsmiljø og spesielt oppfølgingen av forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.
- «Kartlegginga viser at det samla sett trengst fleire milliardar for å forbetre barnas arbeidsmiljø til ein forsvarleg standard. Ansvarlege styresmaktar har ikkje så langt teke utfordringa med å rette opp miljøtilhøva, og Barneombodet har derfor funne det nødvendig å dokumentere problema og alvoret i situasjonen i denne rapporten i von om at dette vil føre til handling....».

Trond Waage, barneombod

[Austafor sol vestafor måne_ Komplett.pdf](#)

Fukt, hodepine og unormal trøtthet

Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn

Fukt og biologiske effekter:

Inneklimarelatert hodepine
og unormal tretthet.

Kritisk vurdering av vitenskapelige
publikasjoner om emnet.

Aas K, Levy F, Bakke JV, Birkeland G, Bolle R, Carlsen K-H

Prosjektet er finansiert av
Helse & Rehabilitering

Kjetil Aas/NFBIB, Fukt - Hodepine og tretthet 2005

Aas K, Levy F, Bakke JV, Birkeland
G, Bolle R, Carlsen K-H.:

*Fukt og biologiske effekter:
Inneklimarelatert hodepine og
unormal tretthet.*

*Kritisk vurdering av vitenskapelige
publikasjoner om emnet.*

NFBIB 2005.

Prosjektet var finansiert av Helse
& Rehabilitering (2003).

<https://www.bedreinnemiljoforbarn.no/wp-content/uploads/2020/11/FUKT-Hodepine-og-tretthet-NFBIB-2005.pdf-Norsk-Forum-for-Bedre-....pdf>

Eikelandutvalget: NOU 2004: 22. Velholdte bygninger gir mer til alle. Om eiendomsforvaltningen i kommunesektoren

**Vedlegg 2. Rapport fra
NFBIB om inneklima av 5.
oktober 2004, side 163-66:**

«NFBIB mener at bedre
kvalitetssikring av drift og
vedlikehold i offentlige bygg er
et meget viktig tiltak – først og
fremst for å sikre brukerne
tilfredsstillende innemiljø, helse
og trivsel, men selvsagt også for
å bevare de materielle
verdiene».

Nå, inkludert Vedlegg 2: [NOU nr. 22 \(2004\) \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no/contentassets/41c7554ef22740b1bfcf582e4d4ae772/no/pdfs/nou200420040022000dddpdfs.pdf), eller

<https://www.regjeringen.no/contentassets/41c7554ef22740b1bfcf582e4d4ae772/no/pdfs/nou200420040022000dddpdfs.pdf>

Forsikringsprosjektet: Skadesanering i bolighus etter brann- og fuktskader (2005)

Skadesanering i bolighus etter brann- og fuktskader:
Forsikringsproblemer for sårbare beboere

Helseorienterte,
bygningstekniske
og juridiske aspekter.

En veileder

Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn (NFBIB)

Aas K, Birkeland G, Bull HJ, Hauge S, Kvendbø JF, Levy F, Midttømme J, Smørødal, S B

Et prosjekt finansiert av Stiftelsen UNI.

NFBIB og Kolofon 2005.

Aas K, Birkeland G, Bull HJ, Hauge S, Kvendbø JF, Levy F, Midttømme J, Smørødal SB.

Skadesanering i bolighus etter brann- og fuktskader: Forsikringsproblemer for sårbare beboere.

Helseorienterte, bygningstekniske og juridiske aspekter.

En veileder.

Et prosjekt finansiert av Stiftelsen UNI.

NFBIB og Kolofon 2005.

[Skadesanering i bolighus etter brann- og fuktskader. 9788230001738. Heftet - 2005 | Akademika.no](http://www.akademika.no)

Helse, miljø og trivsel i barnehagen

Veileder om helse, miljø og trivsel i barnehagen (2006, trykket 2007)

Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn (NFBIB) har i samarbeid med Kunnskapsdepartementet og Sosial- og helsedirektoratet utarbeidet en veileder om Helse, miljø og trivsel i barnehagen.

Veilederen har først og fremst barnehageforeldre som målgruppe, men også barnehagepersonalet, barnehageeiere og kommuner vil finne nyttig stoff i veilederen. Bakerst i veilederen gis en oversikt over aktuelle lover og forskrifter og aktuelle nettsteder.

<http://www.regjeringen.no/upload/kilde/kd/bro/2006/006/ddd/pdfv/301635-helse-miljo-trivsel.pdf>

Og på:

[0714.indd \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://0714.indd (bedreinnemiljoforbarn.no))

Gode råd om godt inneklima i boligen

Helsedirektoratet har, i samarbeid med Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn, utarbeidet denne enkle informasjonsbrosjyren.

Den inneholder noen konkrete råd om riktig bruk av boligen for å sikre et godt inneklima, og peker på vanlige feil og problemer.

Brosjyren inneholder også en gjennomgang av de vanligste helseplagene barn kan få på grunn av uheldige inneklimaforhold.

Takk til Helsedirektoratet og Stiftelsen UNI for bidrag.

[Gode-rad-om-godt-inneklima-i-boligen.pdf \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://bedreinnemiljoforbarn.no)

Gode råd om godt inneklima for spedbarn

Gode råd til nybakte foreldre om inneklima i babyrommet.

I denne brosjyren finner du gode råd som Helsedirektoratet har utarbeidet i samarbeid med Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn (NFBIB). Det viktigste er ikke at alt er perfekt, men at små ”grep” kan forebygge og redusere helseplager. Diskuter gjerne også temaet med jordmor, helsesøster eller lege.

Takk til Helsedirektoratet og Stiftelsen UNI for bidrag

Se også: Helserådet 23/2013 s. 46

[Helserådet – Nytt om samfunnsmedisin og folkehelsearbeid - Helsebiblioteket.no](http://www.helsebiblioteket.no)

Gode råd om å forebygge og utbedre fuktskader i boligen

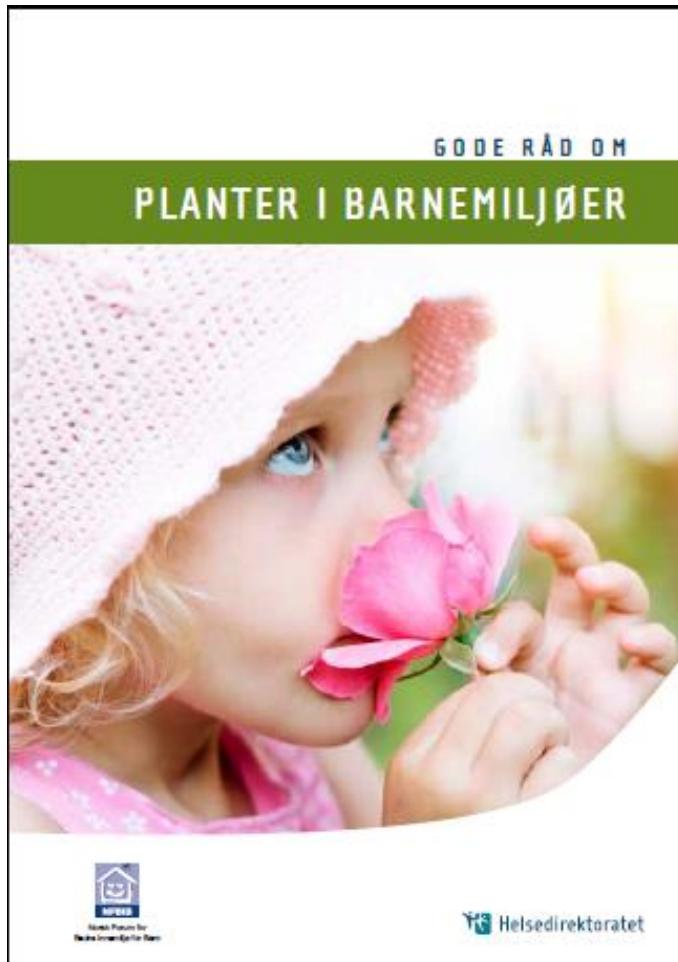
Ved å følge anbefalingene i denne brosjyren kan du oppdage og forhindre mange fuktskader på et tidlig tidspunkt.

Dette er bakgrunnen for at Helsedirektoratet i samarbeid med NFBIB tok initiativet til å utarbeide denne brosjyren.

Takk til Helsedirektoratet og Stiftelsen UNI for bidrag.

[Gode-rad-om-a-forebygge-og-utbedre-fuktskader-i-boligen-1.pdf \(bedremiljoforbarn.no\)](https://www.bedremiljoforbarn.no/Gode-rad-om-a-forebygge-og-utbedre-fuktskader-i-boligen-1.pdf)

Gode råd om planter i barnemiljøer

I denne brosjyren finner du en liste over allergivennlige blomster du trygt kan bruke inne i barnemiljøer.

Noen gode råd:

- Velg planter som ikke avgir duft.
- Unngå soppvekst i blomsterjorden
- Unngå selvvanningspotter
- Unngå piggete kaktus
- Unngå giftige planter

Takk til Helsedirektoratet

Også Publisert i Helserådet 8/2013 s. 65, Se også:
Helserådet 23/2013 s. 46:

[Helserådet – Nytt om samfunnsmedisin og folkehelsearbeid -
Helsebiblioteket.no](http://www.helsebiblioteket.no)

[plantebrosjyren-endelig-utgave-januar2009.pdf \(naaf.no\)](http://www.helsebiblioteket.no/plantebrosjyren-endelig-utgave-januar2009.pdf)

Vennlige og uvennlige planter i vårt nærmiljø

Av Sven-Olov Strandhede /Hallvard Ramfjord/NAAF Sør-Trøndelag Fylkeslag.

Denne boken gir en kortfattet beskrivelse av ca. tusen forskjellige planter. Her nevnes planter som gir reaksjoner og de som ut fra erfaring er "snille".

Boken kan bestilles fra regionkontoret i Klæbu

tlf. 72 83 10 04, epost:

gina.strom@naaf.no

http://www.naaf.no/no/lokale_sider/midt/Aktuelt/Vennlige-og-uvennlige-planter-i-vart-narmiljø/

Gode råd er grønne

Av Marianne Bjerke, Hallvard Ramfjord, Ramfjord/NAAF Sør-Trøndelag Fylkeslag. Gode råd er grønne Hvordan skaper vi et godt og allergivennlig innemiljø?

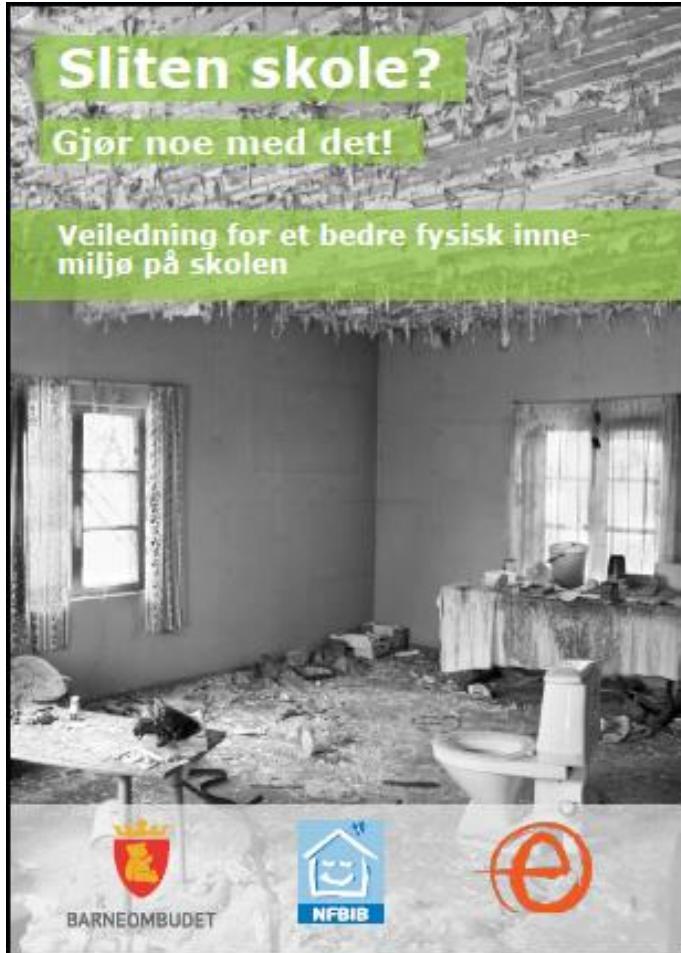
Hvordan planlegger vi private og offentlige miljøer, hjem, barnehager og skoler slik at de får et allergivennlig miljø?

Hvilke planter kan vi ha inne?

Boken kan bestilles fra regionkontoret i Klæbu tlf. 72 83 10 04,
epost: gina.strom@naaf.no

[Gode råd er grønne \(naaf.no\)](#)

Sliten skole? Gjør noe med det!

Veiledning for et bedre fysisk innemiljø på skolen

Utgitt av: Elevorganisasjonen,
Barneombudet og Norsk Forum
for Bedre Innemiljø for Barn
(NFBIB)

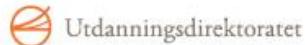
For at elever skal kunne lære
må skolen også være et godt
sted å være.

Takk til Stiftelsen UNI

[veileder-for-et-bedre-fysisk-innemilo.pdf \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://veileder-for-et-bedre-fysisk-innemilo.pdf (bedreinnemiljoforbarn.no))

Elevane sitt skolemiljø, kapittel 9a i opplæringsloven

[Elevenes skolemiljø - Kapittel 9a i opplæringsloven \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://bedreinnemiljoforbarn.no)

A photograph of the front cover of the brochure. It features a group of students sitting in a classroom, some on purple couches and others on grey office chairs. In the background, there's a chalkboard with drawings of hearts and letters. The title "Elevenes skolemiljø" is at the top, and "Kapittel 9a i opplæringsloven" is below it. A small "Ny utgave" (New edition) note is at the bottom left.

Hensikten er å gi elever og foreldre informasjon om § 9a i opplæringsloven, om hvilke rettigheter elever og foreldre har.

Brosjyren er utgitt av Utdanningsdirektoratet i samarbeid med Barneombudet, NFBIB og Elevorganisasjonen.

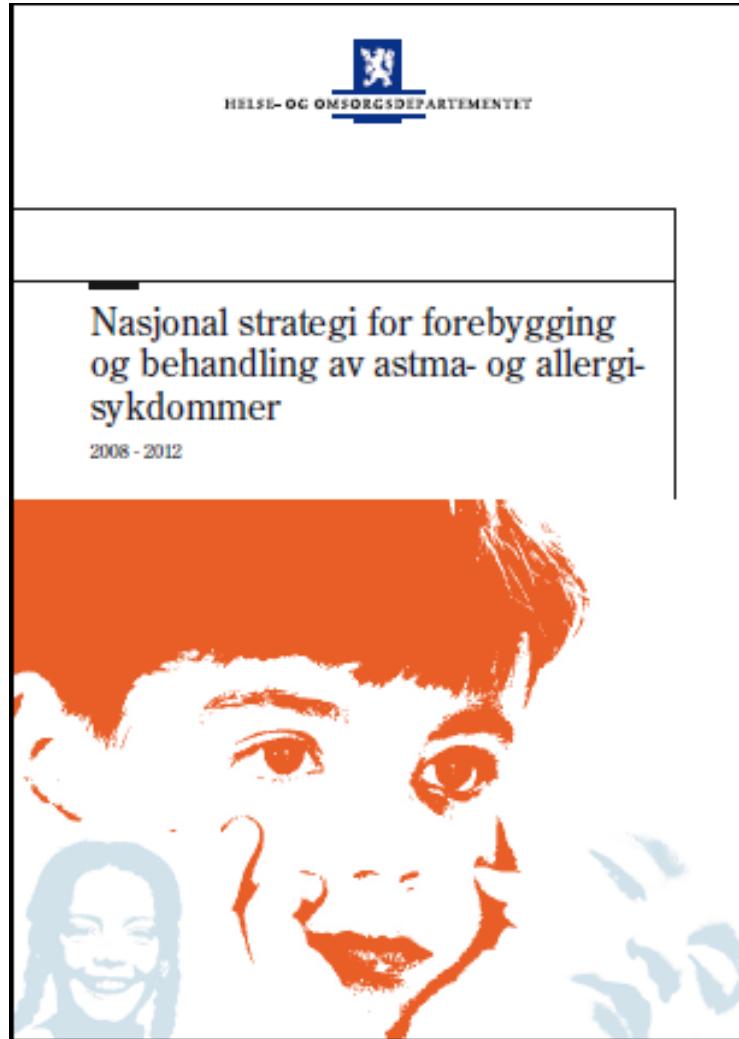
NFBIB har bidratt med det faglige stoffet under "Skolens fysiske miljø" og "Eksempler på henstillinger og klager". Barneombudets bidrag var knyttet til "Skolens psykososiale miljø".

Undervisningsdirektoratet har betalt for jobben, men vil ikke oppgi kilde eller kreditere NFBIB for jobben.

HOD 2008. Nasjonal strategi for forebygging og behandling av astma- og allergisykdommer 2008 – 2012

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/hod/dokumenter-fha/astmastrategi.pdf>

Medlemmer av NFBIB bidro sammen med Helsedirektoratet og en rekke nasjonale fagmiljø tungt til alle deler av strategien. Strategien ble forlenget frem til 2013 for å utarbeide en ny langtidsstrategi:

AAO-programmet 2014 – 2023
(Astma, Allergi og overfølsomhetsreaksjoner).

Det er utarbeidet forslag til strategier på delområder, inkludert:

Forurensning i uteluft og inneklima

Veiledning for arbeid med godkjenning av eksisterende skoler

utarbeidet av

Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn

på oppdrag fra

Helsedirektoratet

NFBIB 2012. Veiledning for arbeid med godkjenning av eksisterende skoler

SPECIALNUMMER OM INNEKLIMA

Det finnes ikke et spesialnummer i rapporten om godkjenning av eksisterende skoler i henhold til ”Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.”. Det blir gitt en gjennomgang av de viktigste innenkomstene i rapporten. Det gjelder før godkjenning av skoler og barnehager, jfr. Helserådet nr. 10/12 med. 2012. Rapporten er oppgitt som en ny rapport i henhold til den nye ”Politisk riktlinje om helsevern i barnehager og skoler m.v.” fra 13. desember 2012. Rapporten viser at kommunene bør utarbeide en plan for forbedring, drift og vedlikehold (FDV) av barnehager og skoler i henhold til gjennomføringsplanen.

Mommenter og råd for arbeid med godkjenning av eksisterende skoler i henhold til ”Politisk riktlinje om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.”, 1. januar 1996.

Innenkomsten i skoler har lengre vekt av tekniske innstyrker, adskilte bygg- og teknologier m.m. Målet i denne innenkomsten til Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v., oppfattes mer som å få et øverst mål for godkjenning av eksisterende skoler. Det skal derfor betegnes som et spesielt mål, at det i hovedsak må være teknologien som står i fokus. Det er dermed viktig at teknologien ikke må komme i konflikt med teknologien i andre områder, og det kan nemlig føre til konflikter i teknologien.

For eksempel har utviklingen av teknologi med godkjenning av eksisterende skoler, oppgitt i henhold til ”Innkomsten i eksisterende virksomheter”, 1. januar 2012 med. Helse- og

Mommenter og råd for arbeid med godkjenning av eksisterende skoler

utarbeidet av

Norsk Forum for Bedre Innemiljø for Barn

på oppdrag fra

Helsedirektoratet

Mommenter og råd for arbeid med godkjenning av eksisterende skoler i henhold til ”Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 1. januar 1996.

Publisert i Helserådet nr 10/2012.

Spesialnummer om inneklima, side 1-13.

<https://www.trondheim.kommune.no/barnsmiljo/>

Eller [Helserådet – Nytt om samfunnsmedisin og folkehelsearbeid - Helsebiblioteket.no](https://www.helsebiblioteket.no)

Helserådet, spesialnumre

Helserådet 8-13, spesialnummer om Pollen og planter til besvær:

[Pollen og planter til besvær – NFBIB \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://pollenogplantertilbesvær.nfbib.no)

Helserådet 23-13, spesialnummer om Inneklima:

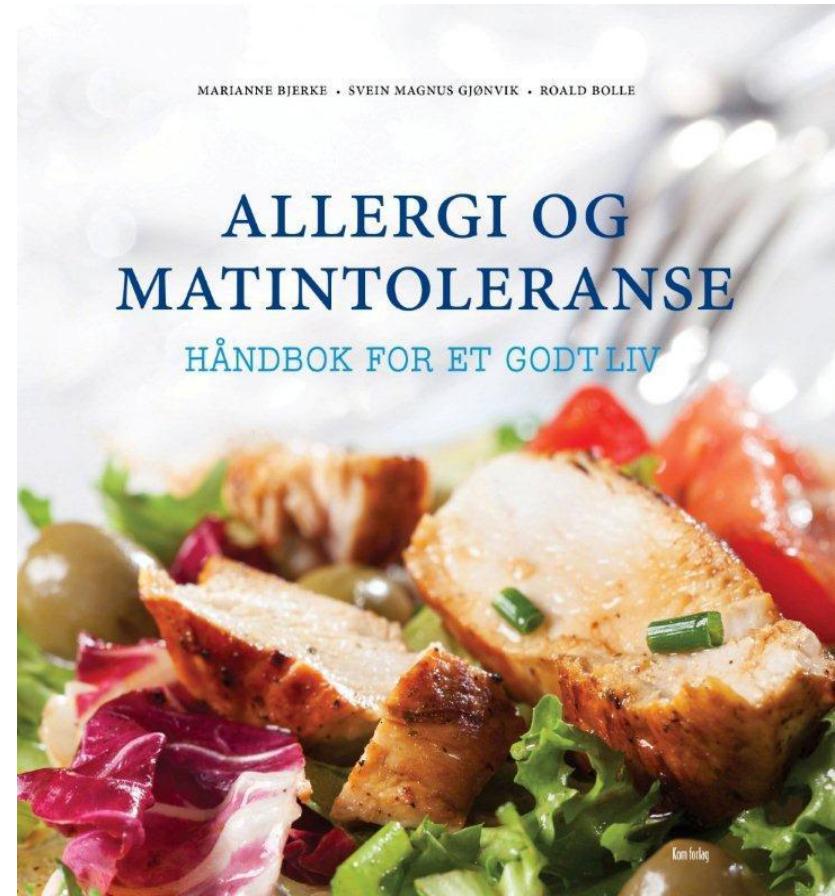
[Helserådet: Spesialnummer om inneklima – NFBIB \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://helseradet.inneklima.nfbib.no)

Marianne Bjerke, Svein Magnus Gjøvik, Roald Bolle. Allergi og matintoleranse – håndbok for et godt liv. Kom Forlag 2014

[Allergi og matintoleranse - håndbok for et godt liv | ARK Bokhandel](#)

Matallergi og overfølsomhet for matvarer rammer alle aldersgrupper. Rundt en tredjedel av småbarnsforeldrene forteller at barnet deres har overfølsomhet for en eller flere matsorter, og problemet er også økende blant voksne.

Boka er laget for foreldre, helsepersonell, kokker, førskolelærere og de som selv har allergi og matintoleranse. Den er resultat av samarbeid mellom ulike fagfolk fra leger og allergologer til erfarte kokker og helsearbeidere. Samlet representerer boken mange års kunnskap, kompetanse og erfaring.

Helserådet, spesialnummer 2014

**Bakke JV. Samfunnskostnader ved dårlig
inneklima i Norge. Helserådet 20-14.**

Rapporten er resultat av et samarbeid mellom Helsedirektoratet og Arbeidstilsynet.

Den omhandler sammenheng mellom inneklimafaktorer og helse og den betydning dette kan ha for norske forhold basert på tilgjengelig internasjonal litteratur og norske data.

På en del områder kan kunnskapsunderlaget bidra til kvantitative estimater som kan benyttes i helseøkonomiske analyser.

[Samfunnskostnader ved dårlig inneklima i Norge – NFBIB \(bedreinnemiljoforbarn.no\)](http://bedreinnemiljoforbarn.no)

2014-15: Krafttak for bedre skolebygg i alle fylker: Opplæring basert på «momentlisten».

Momenter og råd for arbeid med godkjenning av eksisterende skoler i henhold til "Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v."

Av 1. januar 1996

utarbeidet av

Norsk Forum for Bedre innemiljø for Barn
på oppdrag fra
Helsedirektoratet

DIREKTORATET
FOR BYGGKVALITET

Helsedirektoratet

Fylkesmannen i Vestfold

Utdanningsdirektoratet

Arbeidstilsynet

**Krafttak for et bedre miljø ved skolene i landet -
Hva skal til for å få alle skolene godkjent?**
Statens Park, Bygg D, Tønsberg, 3. og 4. juni 2015

Virkninger av skolemiljøet på læring, helse og trivsel
Jan Vilhelm Bakke, Phd

Overlege i Arbeidstilsynet og Førsteamanuensis miljømedisin, NTNU,
Institutt for Energi og prosessteknikk

2015 - 16: Krafttaket for bedre miljø ved skolene i landet ble fullført i samarbeid med Fylkesmennene og tilbuddt alle landets kommuner som målgruppe

Innemiljø i et folkehelseperspektiv - Meld. St. 19 (2014-2015) Folkehjemmeldingen - Mestring og muligheter

Vi kan fortsatt ikke sikre tilfredsstillende arbeidsmiljø i skoler og barnehager

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-19-2014-2015/id2402807/>

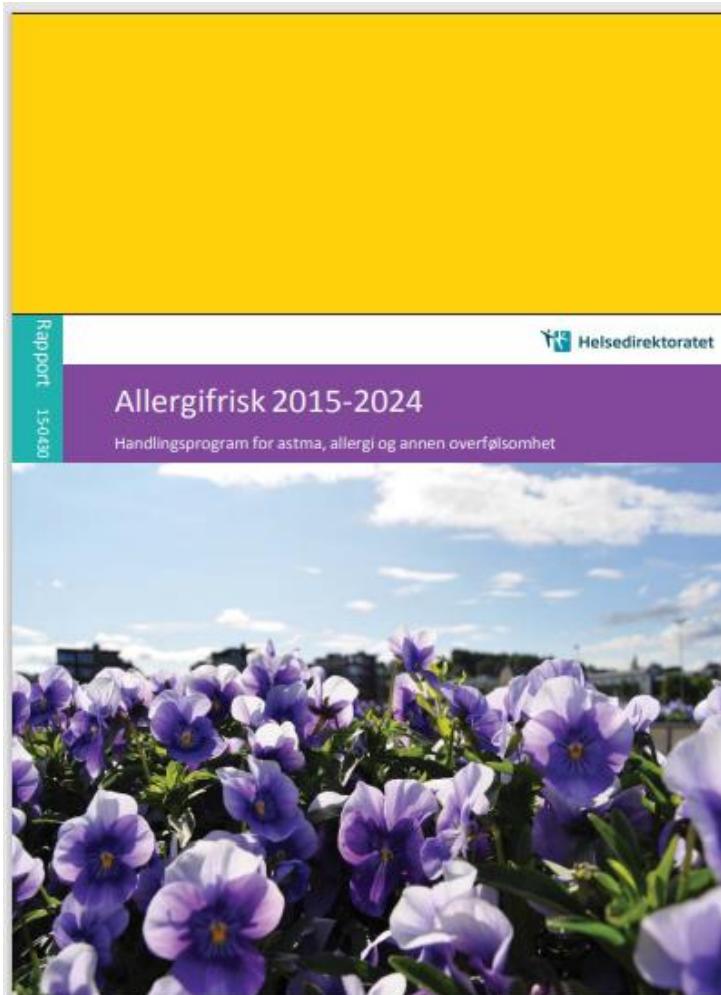
Side 121:

- «Barn tilbringer mye av dagen i barnehagen og i skolen. Et godt fysisk og psykososialt barnehage- og skolemiljø er en forutsetning for en god hverdag og skaper vilkår for en positiv utvikling.
- Siden skolen er obligatorisk og de aller fleste barn går i barnehagen, har myndighetene et spesielt ansvar for å sikre et godt fysisk og psykososialt miljø i barnehage og skole».

Helsedirektoratet 11/2014. Allergifrisk 2015-2024. Rapport 150430.

Handlingsprogram for astma, allergi og andre overfølsomhetsreaksjoner.

NFBIB var representert i alle arbeidsgrupper.

Hovedgrep i det nye programmet

Med bakgrunn i erfaringen fra andre nordiske land er det særlig fire områder som peker seg ut: Styrket nettverksarbeid, styrket forskning og det å fullføre etableringen av regionale astma-, allergi- og overfølsomhetssentre (AAO-sentre). Bedre og mer forskningsbasert informasjon til befolkningen skal gjøres tilgjengelig gjennom www.helsenorge.no, og gjennom kunnskapsspredning og kompetansebygging i helsetjenesten og andre sektorer.

Anbefalinger for praktisk inneklimaarbeid i barnehager og skoler

Helsedirektoratet 10/2016. IS-2480. Utgitt i samarbeid med: Norsk Forum for

Bedre Innemiljø for Barn og Helsedirektoratets inneklimagruppe

<https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/1359/Anbefalinger%20for%20praktisk%20inneklimaarbeid%20i%20barnehager%20og%20skoler%20IS-2480.pdf>

Et godt fysisk og psykososialt barnehage- og skolemiljø er en forutsetning for en god hverdag og skaper vilkår for en positiv utvikling. Siden skolen er obligatorisk og de aller fleste barn går i barnehagen, har myndighetene et spesielt ansvar for å sikre et godt fysisk og psykososialt miljø i barnehager og skoler.

Også tilgjengelig fra NFBIB:

[Anbefalinger-for-praktisk-ineklimaarbeid-i-barnehager-og-skoler-228751.pdf](https://www.nfbib.no/Anbefalinger-for-praktisk-ineklimaarbeid-i-barnehager-og-skoler-228751.pdf) (bedreinnemiljoforbarn.no)

Fukt og mugg i norske hus

International Journal of Environmental Research and Public Health

MDPI

Article

Dampness and Moisture Problems in Norwegian Homes

Rune Becher ^{1,*}, Anja Hørtemo Haie ^{3,4}, Jan Vilhelm Bakke ², Sverre Bjørn Holæs ³ and Johan Øvrevik ²

¹ Institute of Infection Control and Environmental Health, Norwegian Institute of Public Health, PO Box 4301 Nydalen, NO-0432 Oslo, Norway; www.mfd.no/en/ijerph; anja.hoertemo@hih.no ([0000-0002-1413-0473](https://orcid.org/0000-0002-1413-0473))

² Statens Husgerarkontrollinstitutt, Oslo, Norway; www.mfd.no/en/ijerph ([0000-0002-1413-0473](https://orcid.org/0000-0002-1413-0473))

³ HØGTEP Building and Infrastructure, P.O. Box 123 Blomstervegen 333, Oslo, Norway; www.hogtep.no

⁴ Correspondence: rune.becher@hih.no

⁵ Current Address: Arendal Upper Secondary School, Kirkebakken 8, 4800 Arendal, Norway

Received: 22 September 2017; Accepted: 14 October 2017; Published: 17 October 2017

Abstract: The occurrence of dampness and mould in the indoor environment is associated with respiratory-related disease outcomes. Thus, it is pertinent to know the magnitude of such indoor environments problems in the wider population. This paper presents the results from a population-based survey study, the Norwegian Survey in 2012. Norwegian dwellings investigated in building inspection reports. The levels of moisture damage were graded based on a condition class (CC), where CC0 is unacceptable (actions not required), while CC2 and CC3 indicate increased levels of damage that require action. Of the 1112 dwellings investigated, 312 had evident moisture or mould damage. This amounts to 31% of the surveyed dwellings. Of these, 27% had CC2 as the highest level of damage, while 73% had CC3 as the highest level of damage. In general, buildings structures most prone to moisture damage were (in rank order) crawl spaces, basements, un-insulated attics, cooling rooms, and bathrooms. The high proportion of houses with moisture damage indicate a possible risk for respiratory diseases in a relatively large number of individuals, even if only the more extreme moisture damage and those located in areas where occupant spend the majority of their time would have a significant influence on adverse health effects.

Keywords: dampness; indoor air; Norwegian homes

1. Introduction

Several large population studies have shown an association between respiratory-related disease outcomes and the occurrence of moisture damage or mould inside. The presence of an actual causative link behind this association is supported by results from experimental studies that show a variety of toxic and inflammatory responses after exposure to microorganisms (including spores, mycotoxins, bacterial components, and mycotoxins) thriving in humid indoor environments. Recent studies indicate that moisture damage and mould in dwellings living rooms of the house (kitchens, bathrooms, etc.) is an important factor for the development of adverse outcomes with effects [1–3]. The extent of moisture damage also appears to be of importance for the extent of harmful outcomes in the respond [1–5].

Detailed, extensive surveys of building conditions (response situations) that may affect the indoor environment have not been performed in Norway. Thus, we do not know the exact prevalence of moisture problems or whether their occurrence has increased in recent years. If we compare with neighboring countries with similar climate conditions and probably similar practice in house construction methods, a survey of 460 randomly selected houses in Finland, estimated that

Int. J. Environ. Res. Public Health 2017, 14, 1241. doi:10.3390/ijerph14101241; <http://www.mdpi.com/1660-4601/14/10/1241/pdf>

2016

Fukt og fuktskader i norske boliger

Rune Becher
Johan Øvrevik
Anja Hørtemo Haie
Jan Vilhelm Bakke
Sverre Holæs

Becher R, Høie AH, Bakke JV, Holæs SB, Øvrevik J. Dampness and Moisture Problems in Norwegian Homes. *Int J Environ Res Public Health* 2017; 14: 1241. doi:10.3390/ijerph14101241. Open Access: PDF Version: <http://www.mdpi.com/1660-4601/14/10/1241/pdf>

Bygger på: Becher R, Øvrevik J, Høie AH, Bakke JV, Holæs S. Fukt og fuktskader i norske boliger. Folkehelseinstituttet 261016: <https://www.fhi.no/publ/2016/fukt-og-fuktskader-i-norske-boliger/> og <https://www.fhi.no/contentassets/1b5dec5e29ce4fb8fc51e89076e60b3/fukt-og-fuktskader-i-norske-boliger.pdf>